

ARXIV

DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

ANY X - SEGONA EPOCA

SEPTEMBRE - OCTUBRE DE 1928 :: N.º 55

SUMARI:

TEXT: El respecte propi.—Un "camping" en el Carlit, per *Ramon Cabeza*.— Recorrent la Catalunya Nova, per *Edmond de Vallparadís*.— Els Flautats de Montserrat, per *Josep Tintoré i Homs*.— Ascensió al Turó o Cova del Drac, per J. B.—Silenci lluminós, per *Ferran Canyameras*.— En Soler i Palet i l'Ateneu Terrassenc, per *R. de la G.*—Crònica.—Fulla d'Excursions.

GRAVATS: Costat E. o de Santa Agnès del Turó del Drac.—Costat O. del Turó del Drac. Davallada en "rappel" de 25 m., Fots. *Suana*.— Sant Llorenç del Munt, des dels environs de can Ferrés, Fot. *Llobet*.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: SANT ANTONI, 64

RAMON

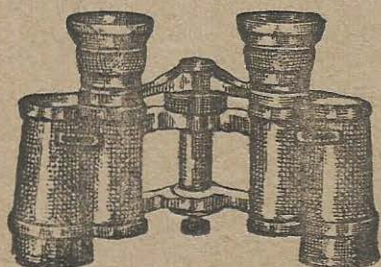
SANT PERE 21

VANCELLS

TERRASSA

ESTUDI FOTOGRAFIC
ARTICLES FOTOGRAFICS I D'ESPORT

Vda. de G. LLARGUES

BISUTERIA I OPTICA

Font-vella, 18 - Terrassa

Confiteria
FARGAS

DOLÇOS - VINS - LICORS -
XAMPANY - PASTISSERIA.

Especialitat en servir
Casaments i Bateigs.

Sant Antoni, 89
TERRASSA

Cafè - COLÓN - Bar

Esplèndit saló de billars
Cafè exquisit - Licors de marca

Plaça Vella, 12 i Cremat, 8 - Telèfon, 707 Terrassa

Tintoreria Vda. Castelló

Rentats al sec, Tenyits, Planxats al vapor a diari.-

Colors sòlids a la mostra. - Negres per a dols,

a les 10 hores. - Secció especial de destacats.

Nord, 25.-Telèf. 334. Sucursal: Rutlla, 40

FABRICA DE
TEULES

TEULES PLANES
TIPUS
MARSELLA, marca
SEGUÉS,
DONADEU I C.^A

Despatx: FONT-VELLA, Núm. 1

TELÈFON, 537

FÀBRICA: Sant Marian, 193

Telèfon, 485 - TERRASSA

Garantim la porositat, resistència i color vermell

M. ABAD RIBERA

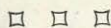
Pues i Lliços per a teixits. - Extens assortit en
pues de lloguer. - Filferros de totes classes.-

Laminació en fred de cercols per
a embalatges, i altres indústries

TOPETE, NÚM. 1 * * TELÈFON, 174

Les pel·lícules GE-
VAERT donen
imatges perfectes

Són ortocromàti-
ques, tenen una alta
sensibilitat i donen
imatges de gra molt
fi, amb excel·lent
modelat i de gran
transparència.

LES MILLORS PER A UN TREBALL DE QUALITAT

INDUSTRIA FOTOQUIMICA
NACIONAL S. A.

MALLORCA, 480 :-: BARCELONA

ARXIV

DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

ANY X

Segona època

SETEMBRE - OCTUBRE 1928

NÚM. 55

EL RESPECTE PROPI

LA disciplina i la subjecció pròpies són els rudiments de la sabiduria pràctica, i han d'estar basades en el respecte propi. L'esperança prové d'ell; l'esperança, que és la companya del poder i la mare de l'èxit, perquè aquell que així espera té en sí el do dels miracles. El més humil pot dir: "Respectar-me a mí mateix, desenrotllar-me les facultats físiques i intel·lectuals, és el meu vertader deure en la vida. Essent part íntegra i responsable en el gran sistema de la societat, dec a aquesta societat el no degradar o destruir ni el meu cos, ni el meu enteniment, ni els meus instints. Al contrari: estic obligat a fer tot el que em sigui possible per a donar a aquestes parts de la meva constitució el més alt grau de perfecció possible. No solament dec suprimir el mal, sinó que dec també evocar en la meva naturalesa els bons sentiments que posseeixi. I així com jo em respecto, així estic obligat a respectar els altres." D'aquí en ve el respecte mutu, la justícia i l'ordre.

L'excursionista conscient sap trobar en el seu esport els mitjans necessaris per al desenvolupament físic, i la contemplació dels espectacles de Natura, plens de llum i poesia, l'inclinen al conreu de les ciències i les lletres, al respecte propi. D'ací se'n deriva la bondat de l'excursionisme.

Un "camping" en el Carlit

A PROFITANT els dies de lleure que la ciutat concedeix quan es presenta ço que s'ha convingut en anomenar Festa Major, enguany amb els amics Belil i Grieria efectuàrem una sortida cap a les regions del Carlit, que guardaven encara per nosaltres, modestos rodamons, llur virginitat, ja que sols en coneixíem ço descrit per les guies i les contades dels amics.

Partírem de la nostra ciutat a primeres hores del matí, aprovisionats per a quatre dies i amb el corresponent material de Camping, car era la nostra intenció assentar les fràgils tendes al redós del massiu objecte principal de la nostra curiositat.

Després de les consegüents estades a Puigcerdà, Bourg-Madame i Porter, ens trobem en el camí que mena a l'estany de Lanós; contemplem l'estanyol de Font-viva, després la cascada, i a no tardar divisem l'extensa superfície de l'estany de Lanós, un dels més grans del Pireneu. Ens rep el vell pescador en arribar a sa cabana, i amablement ens ofereix lloc on passar-hi la nit.

—Agraïm la vostra oferta, bon home-li diem-, mes passarem la nit un xic més amunt, més a prop de la magestuosa «Pica» que s'aixeca davant nostre.

—Com?...—respon el pescador estranyat—. Si no hi ha cap refugi, ni el més petit recer, camí amunt...

Li expliquem la manera en què pensem fer-ho, i l'home convençut, ens explica coses de la seva vida, i que junt amb altres dos socis del C. E. de C. acabats d'arribar, som els primers excursionistes de la vella Catalunya que veu en la passada temporada, per aquells indrets.

Acomiadats dels qui hem tingut el gust de saludar, empenem novament la marxa seguint un curs d'aigua que ha de menar-nos a l'estany Rodó. Trepitgem quelques congestes de neu, mentre les boires cobreixen el firmament deixant entreveure algun raig de sol esmortuït que va cap a la posta. A no trigar un fort ruixat ens obliga a emprar l'impermeable. Quan la pluja ha minvat, un doble arc iris veiem davant nostre, mentre cap al cim de Font-viva la boira barrejada amb els darrers raigs de sol deixa escapar uns reflexes de llum difusa que s'es-

campa pels nombrosos cims que volten el Lanós. La «Pica» del Carlit se'ns mostra altiva, però fàcil d'assolir en la jornada següent. Prosseguim un poc més amunt de l'estany Rodó, i emplacem ràpidament, sota els embats de la pluja, el campament, a uns 2.400 metres, sobre d'un petit herbei que allí hi havia. Plantem dues tendes; el material lleuger ens facilita la tasca en gran manera, i als pocs moments aprofitem les clarors clepusculars per a efectuar l'última menja de la jornada, mentre el fred comença a deixar-se sentir.

La nit no ha estat pas d'una calma continuada; el ressonar dels trons, acompanyat d'una llampegadera constant, aigua i pedra, ens ha despertat mantes vegades. Al matí següent les boires s'esbargeixen; apleguem les tendes i emprenem, amb tot el bagatge a l'esquena, l'ascensió a la «Pica», on som arribats a temps de contemplar amb tota la seva esplendidesa el panorama que des d'allí es divisa, car altra volta les boires apareixen per la Serra de Cadí. Es realment encisadora la visió dels nombrosos estanys que es veuen per tots indrets, destacant Les Bulloses i el Lanós per la seva grandària, i tres o quatre de glaçats en el desert del Carlit.

Emprenem la davallada amb intent d'anar cap al Puig Peric, a acampar prop l'estany Blau, per a efectuar l'ascensió l'endemà; mes una forta pluja, a la tarda, ens obliga a replegar-nos a Les Bulloses, on amablement ens atengué el representant del «Touring Club de France» en el Xalet d'aquella entitat.

L'endemà, aprofitant la magnificència del dia, efectuàrem l'ascensió al Puig Peric, i cap al tard, ja acampàvem al redós de Mont Lluís, després de visitar detingudament aquesta fortalesa.

L'últim dia de l'excursió l'empràrem en visitar Font Romeu i en retornar cap a la ciutat nostrada, passant per Odelló, Bourg-Madame i Puigcerdà.

I avui, al recer del fogar paternal, recordem les emocions i sorpreses, els bells paisatges i les hores viscudes lleugerament amparats per les tendes de campanya, que ens permeten gaudir d'una vida primitiva, empírica si volem, però que no deixa de tenir la seva sublimitat i atractius, en aquests dies que les ciutats ens converteixen en autòmats quasi.

RAMON CABEZA

Del carnet d'un excursionista

Recorrent la Catalunya Nova

*A l'entusiasta i fervent excursionista
Na Joaquina Duran, en penyora d'amistat*

DE TERRASSA...—En pujar al tren en la nostra ciutat per a iniciar aquesta excursió, quedàrem agradablement sorpresos al trobar-nos amb una gran collada d'entusiastes amics cantaires que es dirigien també com nosaltres a la vella Ilerda. Sempre dona goig l'amable companyia de bons amics. En totes les cares hi regnava el més sa optimisme. A cada moment trobaves una cara coneguda, un rostre rialler que et saludava, una mà germana per estrènyer. La més franca alegria omplia aquells éssers. Donava goig, a fel

.... A LLEIDA.—Com en una visió cinematogràfica hem passat ja els últims pobles del Vallès. Entrem al Pla de Bages. Ens atrau la nostra atenció el Llobregat, aquest riu tan eminentment treballador, que quasi des de que neix fins quan mor no fa més que anar d'una resclosa a l'altra per entre turbines donant vida a una munió de fàbriques, molins i tallers, amb aquesta filera de cases i fabriquetes tan belles, ara en aquesta hora capvespral que prenent un to moradenc que les fa més deliciosos encara, apar un riuet i unes casetes de pessebre. En ell s'hi emmiralla majestuós el Montserrat, mig embolcallat per la boira allà al fons, imponent...

Passem Manresa, on el comboi fa una llarga estada de revituallament. Aquí per poc perdem el tren gràcies a les magnífiques i múltiples facilitats i condicions que reuneix l'estació. Passem La Segarra ja ben fosc. Allà al lluny es veu algun llumet. No trobem més que misèrrimes estacions; amb tot i ésser ciutats com Cervera, Tàrraga, Mollerusa, amb prou feines hi ha il·luminació. En entrar a la ubèrrima plana d'Urgell el tren acel·lera la marxa. Quasi el formem només que terrassencs. Els cantaires, tots van tocats amb barretina vermella. N'hi ha que assagen la veu, altres s'empolainen.

Ah, Lleida! Aquest pastel de llums i llumets que tenim davant els

nostres ulls és Lleida; mireu que bonic que fal Aquell mirall allargassat on s'hi reflecteixen totes aquelles pampellugues, és el Segre. Oh! La Seu vella, allí encimbellada presidint tan deliciós desgavell; en la foscor de la nit només hi repareu el gros rellotge lluminós, com un gran estel suspès sobre la ciutat, que marca onze hores!

LLEIDA.—Ens alcem dematinet, i com fins a la tarda no marxa l'automòbil que ens ha de portar a Les Garrigues, aprofitarem les hores que ens resten seguint la ciutat. Anem per la Rambla de Ferran i a l'arribar al pont del Portal quedem atònits davant el meravellós espectacle que als nostres ulls es presenta. Es quelcom que no es pot descriure, que és fora les nostres possibilitats traduir-ho al paper. Aquesta hora matinal en el Portal del Riu de la vella ciutat del Segre és senzillament magnífic. Quin deliciós desgavell de colors i de formes. Quan d'enrenou aquests rucs i someres, carros i automòbils. Quina colorina més diversa totes aquestes carretades de recapte que duen de l'horta i de les comarques veïnes; els pebrots vermells i verds, les tomates sagnants i rosades, les morades esberginies, els ensiams i les cols austeres, al costat d'aquests préssecs sucosos avellutats com les galtes d'una donzella, aquestes peres verdoses, aquelles pomes multicolors; aquí uns moscatells que semblen a punt d'esberlar-se de tan madurs, allà unes garnatxes tan grosses que us conviden a menjar-les. Quin desvari de fruits! Quina densa barreja de flaires es respira!

Entrem a l'Almudí. Quin goig fa aquesta plaça de Sant Joan; tota una bigarrada i desigual munió de coves, paneres i cistelles que són una temptació. Mireu com s'escriדassen aquelles brunes pagesetes. Per tot quines enraonies i quin brogit!

Ens enfilem per uns carrers estrets i pedregosos, anant en compte per no entreposar, de tan drets que són i per les llefiscoses deixalles que hi ha per terra. Aquí les cases són amuntegades al redós de la Seu Vella; sembla que estiguin les unes sobre les altres. A mida que anem pujant, la pendent s'accentua, així com també la brutícia. Ja som dalt; el cloquer alterós que sembla tocar l'immaculat blau del cel amb les burxes, deixa sentir les sonores campanades del migdia. Girem els ulls a l'entorn nostre i s'obre davant nostre una ampla i bella perspectiva sense parió. A sota els peus la ciutat bellugadissa en aquesta hora calda, amb el Segre que com monstruosa serpent lluminosa zic-zagueja davall seu besant-li amorosament els flancs; més enllà la taca blavissa

de l'horta; ençà a la dreta el castell de Gardeny; al lluny les rogenques terres d'Aragó.

Entrem al recinte de la Seu vella, i a fe, que de saber abans les ignomínies i iniquitats que presenciariem, potser ens hauriem abstingut de visitar-ho; fa caure veritablement la cara de vergonya el poc respecte i migrada consideració que mereixen a la nostra terra aquestes preuades joies que ens han tramès les passades generacions. Sortim dessolats, amb el cor encongít.

I tots aquests mutilaments es fan als nostres ulls. Ens hem d'aconcentrar en saber-ho?

LES GARRIGUES.— Albatàrrec, Alfés, Alcanó, Granyena, Soleràs.... i tot una filera de pobles tristos i miseriosos, que semblen morts, abandonats en mig d'aquesta terra gràvida i mústia de Les Garrigues. En tots sembla que a les parets de les cases hi hagin abocat tota la pols de la terra i que en llurs mal enfilers carrers s'hi arrepleguin per escometre's i terrejar la quitxalla més esparracada i cridanera.

El paisatge d'una monotonia esparverant i el silenci pregon que l'embolcalla, dintre aquesta solitud i el sol que cau aplomat, produeix un efecte dessolador i aclaparant. Només el cel tan blau i llis, sense cap nuvolet....

MONTSANT.— Impregnat encara el nostre esperit de la melancòlica visió de Les Garrigues, empenem des de Juncosa la marxa vers el Montsant. Esquerp i trencat, que la fantasia exaltada del poble ha fet revivre sempre en ses entranyes la glòria i el poder d'herois llegendaris, i la màgica de ses aigües guaridores. Quin goig dóna veure aquests humils romiatges de gent senzilla dels pobles de la rodalia que venen a visitar-lo. Amb quin fervor pugen. Amb quin respecte guaiten la seva mola misteriosa....

EDMOND DE VALLPARADÍS

(Continuarà)

Amics! En tornar a casa porteu un ram d'herbes boscanes; la seva flaire alegrarà vostre treball diari, i us mantindrà viu el record dels bells paisatges.

Els Flautats de Montserrat

MONTSERRAT, l'excelsa muntanya d'orgulloses punxes i d'ambient tradicional, fou altra volta nostre camp d'excursions, per tal de visitar aquells cims que revifiquen l'ànima assedegada d'emoció i bellesa.

Amb els brillants raigs del sol ixent deixàvem la nostra ciutat, i amb un tren pleníssim d'excursionistes que com nosaltres sentien la necessitat de fruir el goig d'aquesta muntanya. Durant el trajecte i a la vista dels seus cimals, aquests eren objecte d'algunes discussions; hi havia qui pretenia escalar-ne un d'ells (Cavall Bernat) tirant-hi un llaç; nosaltres, els que l'haviem tocat, ens varen convèncer una vegada més de la simplicitat dels que sols han vist les fines parets dels hotels instal·lats al Monestir. Seguidament arribàrem allà on va la majoria, i d'aquí a Sant Joan. En un reduït pla fou instal·lat el campament el qual oferia un aspecte simpàtic. El reste del dia el vàrem esmerçar pujant al Gorrofrigi, i admirant la formosa vall de Sant Jeroni, els imponents Flautats i terres més llunyanes.

L'endemà, per estret camí que mena al Pla dels Aucells i a Sant Salvador, començava la nostra tasca d'escalament. En aquella hora, quan els cims eren rosats pel rei astre i el fort cant del rossinyol ens assenyalava el nou dia, empeníem amb delit la pujada, com aus nocturnes que ferides per la llum verge, cerquen els seus volguts i predilectes llocs. Arribats a un collet començàvem l'ascensió als Flautats, d'aquest collet esté de baixar uns quants metres i guanyar-ne un altre, i tot seguit traspasar d'un cim a l'altre fins arribar al balcó; dels cinc passos que hi han sols dos ofereixen una mica de perill; però, convenientment lligat es pot desafiar l'abim. El panorama que hom disfruta des d'aquest cim es meravellós, junt amb l'alegre vila de Monistrol als nostres peus. Degut a l'ésser un dels massius més avançats d'aquesta muntanya fa que es senti fortament l'impressió del buit. Una vegada satisfets els nostres anhels retornàvem terres avall, tot fent optimistes comentaris de la nostra excursió. El Llobregat, company d'aquestes serres, ferm gegant de lluites milenàries, ens emmirallava semblant dir-nos son remoreig: No m'oblideu!

JOSEP TINTORÉ I HOMS

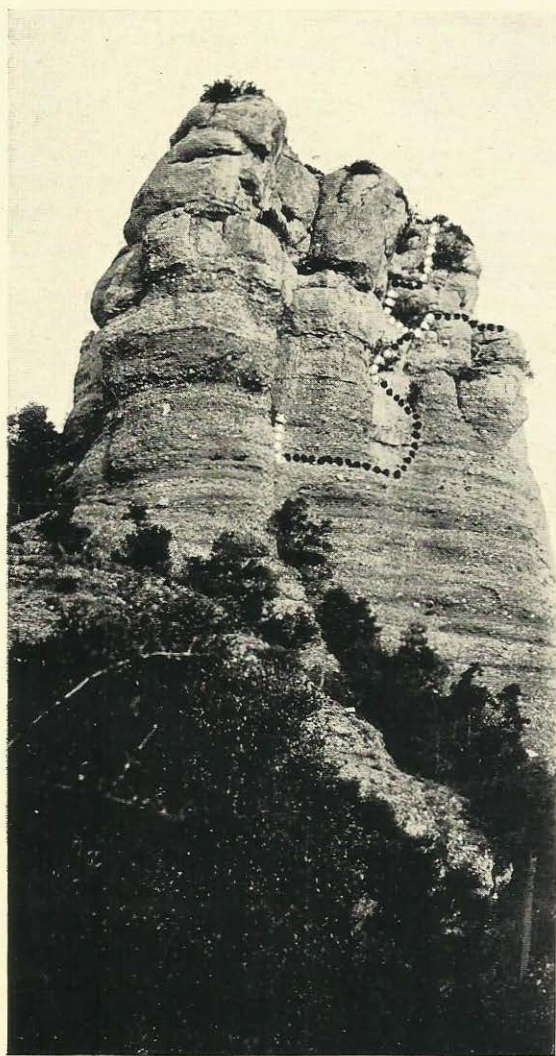
LES NOSTRES ESCALADES

*Ascensió al Turó o Cova del Drac**(Sant Llorenç del Munt)*

ALGUNS mesos endarrera l'escalada a aquell interessant turó, sense valdre'ns de cap mitjà artificial, esdevingué en nosaltres com una obsessió. Recordàvem amb certa recança aquells jorns llunyans de honrosa competència (Febrer-Abril de 1923) en què, mentre alguns amics i consocis escalaven per primera vegada, senzillament i per mitjà de la corda traspasada pel damunt del turó, altres es trencaven el cap cercant endebades la solució al difícil problema, i altres més ardits i afortunats amics de la Secció Excursionista de la «Joven-tut Terrassenca» escalaven el turó per la paret E. o sigui pel costat de Santa Agnès, valent-se únicament (segons ens varen informar) de una petita ajuda artificial per salvar el pas de la bauma, com més endavant ja esmentarem. Ja comprendrà doncs l'amable lector, l'interès i la obsessió nostra en volguer petjar el cim del turó per l'estimbat E. i completament «neia».

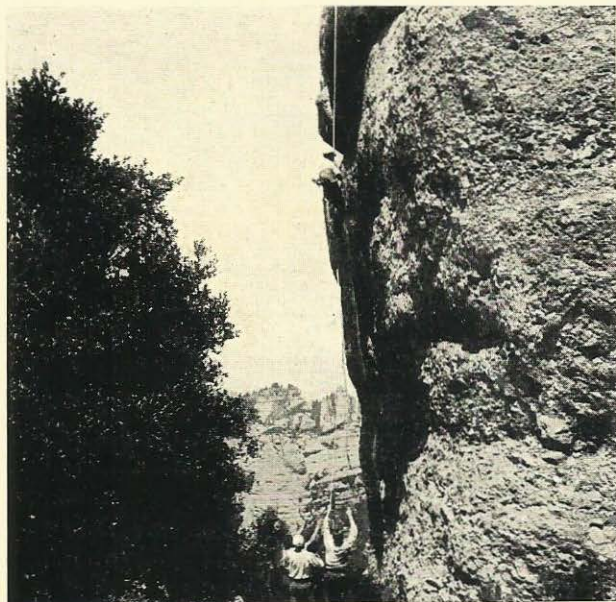
* * *

El segon diumenge de juliol de l'any passat sis companys amics de les escalades, ens disposàrem a intentar l'ascensió. A les nou del matí deixàvem la nostra impedimenta al davant del Turó o Cova del Drac. Aquell esquerp massiu de conglomerat és al mig d'un collet en la carena general de Sant Llorenç del Munt al N. i prop del cim principal conegut per «La Mola». La seva forma és de dos blocs d'alçada aproximada de 25 metres, mal acostats o foradats de la base deixant una obertura principal orientació E.-O.; també aquest forat comunica amb un altra obertura que parteix en dos el bloc situat més al N. Iniciem l'escalada endinsant-nos pel forat E.-O. i davallant uns tres metres fins a trobar una alзина; d'aquí seguim una cornisa a l'esquerra, llarga d'uns sis metres, i que voreja pel damunt de l'estimbat que cau a la canal de Santa Agnès, fins a trobar la base d'una fissura, o canal més pròpiament podríem dir-ne, i que ratlla de dalt a baix la paret. Per unes preses insegures (grossos palets, principal matèria que constitueix aquell conglomerat) guanyo sol uns 8 metres fins una soca de sivina on hi

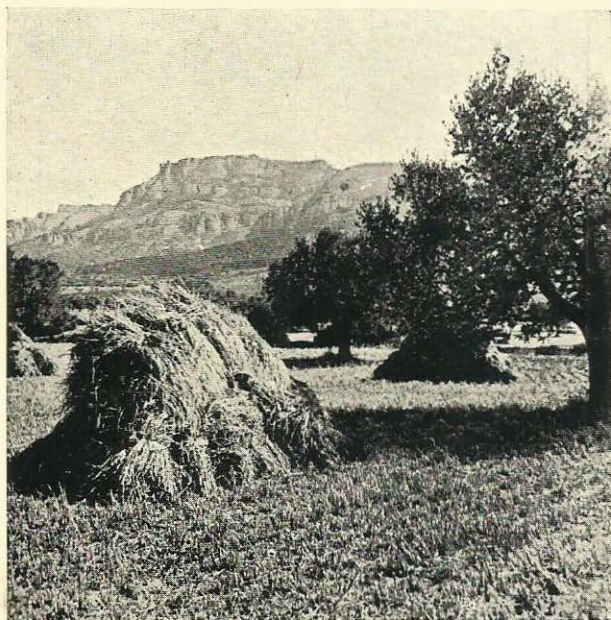
Fot. Suana

Costat E. o de Santa Agnès del Turó del Drac

Fot. Suana

Costat O. del Turó del Drac. Davallada en «rappel» de 25 m.

Fot. Llobet

Sant Llorenç del Munt, des dels environs de can Ferrés

ha un petit replà que aprofito per a tirar un cap de corda als companys i facilitar la seva ascensió. Deixant la fissura a la dreta enfilo uns 6 metres més i em situo dins d'una bauma, des de la qual ajudo als demés companys, i poca estona després ens trobem tots reunits. Llavors comença la part més difícil de l'escalada. Cal guanyar la paret de la bauma, alta d'uns tres metres, i avançada al damunt de l'estimbat. Segons ens digueren—com ja havem esmentat al començament—els qui ens han precedit, per a guanyar aquest difícil pas s'han valgut d'una ajuda artificial consistent en un tronc de 3 metres amb una enforcadura al capdamunt i per mitjà de la qual, sostinguda en la part més acostada a la fissura ha muntat el capdavanter. Cercant un altre pas seguim una cornisa que planeja en direcció N.; després d'alguns intents sense profit tornem a la bauma i determinem guanyar-la de la següent manera: un a cada extrem de la bauma aguantem els caps d'una corda que servirà de barana a un altre company que sostè un cap de corda quin altre extrem és el que jo em subjecto al cos. La missió del tercer company és la de tenir la corda que en cas d'accident fóra el meu punt d'auxili; cal que aquest amic pugui seguir la meua escalada sense perdre detall retenint ben justa la corda i per això cal que s'avanci, o millor dit, s'aboqui a l'estimbat; un altre company em fa esqueneta i una vegada tinc les mans segures en el morro de damunt la bauma provo de guanyar alçada i em trobo el pas barrat per un altre bloc a sobre meu i ni puc alçar-me: és un moment d'emoció que és necessari no durir gaire; les mans clavades en les insegures preses i amb prou voluntat provo d'estirar-me i guanyar uns dos metres horitzontals per a cercar la fugida. No és això cosa fàcil, però als pocs moments puc lograr-ho i arribar a una soca de sivina, des d'on i per unes preses més bones passo a una canal plena de vegetació i d'aquí al cim.

Els meus companys quiets dins de la bauma sentint xiular els rocs que he fet despendre tot pujant, endevinen que hi he acabat l'escalada perquè espontàniament he cridat amb una exclamació de goig. Em responen nerviosament i després de subjectar la corda a una alzina del cim, enfilen un darrera l'altre per l'afrosa vertical, el camí més dreturer. Tres quarts més tard érem tots sis al damunt del cobejat turó. La davallada per mitjà de la corda i utilitzada en «rappel» pel darrer, fou joc de poques taules, i els 25 metres guanyats fàcilment. Resumint podem dir que l'escalada no és pas d'aquelles que poden recomanar-se

als no iniciats. Cal que el que s'ho proposi estigui segur de les seves mans i tingui una dosi gran de voluntat, cal també que el nombre mínim de la colla sigui de 4, i cada un d'ells coneixedor d'aquestes menes de tasques. I per punt final devem dir que no és pas amb cap intencionada vanitat que ressenyem aquesta escalada, com les que anirem publicant; sols ens mou el desig de fer més planer el camí dels amics de les escalades.

J. B.

Setembre de 1928.

SILENCI LLUMINÓS

EN cap país el silenci és tan lluminós com a Mallorca. La transparència de l'atmòsfera, travessada de vibracions fresques, ablaneix les postes de sol. Els contorns nets i sense cruesa del panorama s'aixequen dintre un aire lleuger. Els colors del cel tenen frisances d'aigua. El seu paisatge sense calitja és com una harmonia bonica de pedres roses o daurades, de muntanyes blaves i de glacijs de verdor. Tot hi és delicat, alerta. Una claror fresca, una claror jove us penetra al cor. Una claror que us entre als ulls, a la sang. Hom la respira i se'n nodreix. Entorn de les ratlles de l'horitzó s'aixeca també, feta llum, una alba, sense que hi hagi cap oposició sobtada entre elles, ni que es pugui endevinar allà on comença l'una i on acaba l'altra. Fins en la xafogor del migdia la respiració marina ajuda a atenuar el foc de l'hora. Les perspectives reben d'aquesta lleugeresa de l'aire no se sap què molt fi, jovenívol, que és difícil d'oblidar, d'expressar amb paraules. El sol esdevé més pur i tot.

Però Palma, a la seva hora d'apogeu, quan el sol la deixa amb recança, enviant-li els seus raigs més dolços,—sota els quals la vella ciutat moresca sembla projectar-se fora de la vida—el crepuscle arravata i engrandeix la seva silueta immaterial, sobre un cel de perla blavenca. Vista de Bellver o d'algun terrat de Terreno o de Porto-Pi, Palma evoca un somni de Sindbad. Tot el que en ella hi ha d'àrab es desprèn als nostres ulls a mesura que l'ombra s'accentua, com aquestes princeses encantades de les faules orientals que, lletges i velles, inclinades tot el jorn a llur tasca de serventes de gent despòtica, no recupen llurs abelliments i sobirania fins a l'hora en què la lluna s'aixeca.

El silenci i la posta afegeixen a l'atractiu de Palma una mena d'espiritualitat voluptuosa que exalta i reposa a la vegada. Pocs indrets presenten tals esperances per a una cura d'ànima. Són pocs on la llum i l'aire hi és d'una faiso tan completa per a atemperar els nervis, bo i oferint a la imaginació temes preciosos.

Allà baix s'albiren les veles de les barques que llisquen mudes i ràpides sobre les ones lleugeres de la badia. Arriben d'alta mar amb llurs ales triangulars esteses fins que, sobtadament, havent-se dreçat un home al costat de l'entena única, apleguen les veles i ja no es distingeix res més que una taca negra balancejant-se sobre l'aigua.

Encara que hom hagi viatjat molt, s'acaba servant una fe robusta per l'illa admirable. La seva bellesa s'admet com un dogme. Per a comunicar enterament amb la natura, cal no tenir l'espirit massa tradicional ni ésser de passió massa precisa.

Els paisatges no lliuren llurs secrets i no acorden llur voluntat si no és a les ànimes inquietes i lliures. Cal ésser una mica revolucionari per a gustar i comprendre la natura. Si les intel·ligències elevades i deixuplinades són les que entenen i desxifren millor les paraules del passat i els misteris dels monuments, és als esperits aventurers i en les sensibilitats sempre verges on es descobreixen els enigmes inassequibles i eternals de les temporades dintre el paisatge.

El que hagi vist la costa de Miramar no podrà mai oblidar aquell oceà de verdor, aquells corriols davallant sota les rouredes, els pins i les oliveres milenàries, de soques enormes i convulses, tota una pleta d'arbres al·lucinats, torts, esclatats, embruixats, cremats pel foc del cel o devorats per les flames interiors. Fontanes que rentaren els peus nus de les sultanes, els fronts místics dels eremites; fontanes en les quals els penitents hi venien a barrejar llurs llàgrimes. Al peu dels penya-segats l'aigua resta transparent; ran d'una cova oberta de cara a l'atzur hom s'atura com temerós de destorbar el bany d'una nimfa o la pregària d'un monjo.

Aquest aspecte, amb les flors, arbres, aigües i roques; aquestes perspectives boscanes i marines, deixen el record perdurable d'un món confós de colors i d'imatges sobre el qual s'escampa el perfum errant dels llimoners de Sòller i de Deià.

FERRAN CANYAMERES

En Soler i Palet i l'Ateneu Terrassenc

L'ACTUACIÓ d'En Soler i Palet a l'ésser nomenat president de l'Ateneu contribuí extraordinàriament a donar un gran impuls a la societat.

Era a l'any 1890. De moment estudià el projecte de canviar del domicili que allavors tenien al carrer del Pantan, i mentre es feien les gestions necessàries per aquest fi, organitzà el primer certamen literari a Terrassa, que tingué lloc el segon dia de la Festa Major a la tarda en el Teatre Principal.

Es reberen 103 treballs i el jurat el componien Josep Roca i Roca, president; Angel Guimerà, vice-president; Eduard Vidal i Valenciano, Joaquim Riera i Bertran, Antoni Campmany i Josep Ventalló, vocals; actuant En Soler i Palet de secretari.

La flor natural l'obtingué el poeta Apel·les Mestres, amb la poesia *La rosa*, nomenant Reina de la Festa a la senyoreta Josepa Torres Falguera i Ricart.

Es premiaren 33 composicions.

Del resultat d'aquesta festa es publicà un volum com a bell record, que fou costejat per més de 200 terrassencs.

La fusió de les dues entitats *Casino Terrassenc* i *Círcol Egarenc*, que es tramitava i estava iniciada de l'any anterior per l'Ateneu, donà lloc a algunes discòrdies entre les societats, i el *Terrassenc*, que en sa majoria eren enemics de la fusió, en canvi era el més dèbil.

En Soler i Palet desitjava la fusió perquè l'Ateneu pogués instal·lar-se al local del *Terrassenc*, que era la casa on ara hi ha el *Casino del Comerç*.

Les gestions aquelles fracassaren i l'Ateneu buscà un altre lloc a propòsit, i contra l'opinió del *Terrassenc*, que volia el local de l'Institut Industrial (lloc on ara hi ha l'Ajuntament) fou adjudicat a l'Ateneu, que una vegada instal·lat agafà una empena formidable, ja que en poc temps, de 180 socis augmentà fins a 530.

Aquell any l'Ajuntament conferí el penó principal del Corpus a l'entitat i per tant fou En Soler i Palet el portant, el qual acte revestí una gran solemnitat ja que foren en gran nombre els socis que acompanyaren el seu president.

Per a inaugurar les tasques de l'Ateneu en el nou edifici s'organitzà una festa en la qual hi prengueren part amb la seva oratòria, el diputat a Corts, Joan Maluquer; el provincial, Alfons Sala; els socis Pere Autonell, Marc Camps i el mateix Soler i Palet.

I fou quan es començà l'edificació del saló de festes, vetllades i teatre, inaugurant-se per la Festa Major de l'any 1891 amb diferents actes, ball, funció de teatre, almoina als pobres i una vetllada literària en la qual hi prengueren part J. Roca i Roca, Vidal i Valenciano, Campmany, Ventalló i els diputats provincials Alfons Sala i Magí San-diumenge.

El dia 15 de maig féu aparèixer el *Butlletí de l'Ateneu Terrassenc*, que dirigia el mateix Soler i Palet. Era el portaveu de la societat i des de les pàgines de dit butlletí pregava a l'Ajuntament que tingués en compte els noms dels terrassencs il·lustres per a posar-los en els carrers nous de la ciutat.

Al publicar-se el Butlletí, l'Ateneu rebia 51 periòdics, entre diaris i revistes setmanals i mensuals.

Quan en 1891 desempenyava el càrrec de vice-president, dirigí una sol·licitud a l'Ajuntament demanant una subvenció per a establir unes classes en el mateix Ateneu, i el Municipi concedí interinament 300 pessetes anuals amb tot i estar aprovat el pressupost 1891-92.

Veusaquí una de les belles tasques d'aquest esperit inquiet que constantment treballava per la ciutat, i que els socis d'aquella entitat que han sobreviscut d'En Soler i Palet, satisfets en guarden encara un bell record.

La tasca d'aquest gran patrici ha de tenir imitadors en tots els que desempenyen càrrecs en les diferents entitats de Terrassa, que a la vegada que fan honor a la societat i a n'ells mateixos, donen una prova d'amor a la ciutat que els veié néixer.

R. DE LA G.

Crònica

JUNTA GENERAL ORDINARIA.—D'acord amb les disposicions del nostre estatut, el Consell Directiu del Centre Excursionista es complau en convocar els seus associats a la reunió general ordinària que es celebrarà el proper divendres dia 28, a les deu de la vetlla, a fi de tractar dels assumptes anotats a continuació:

Lectura de l'acta anterior. Lectura de la Memòria 1927-28. Presentació i aprovació dels estats de comptes de la Societat. Elecció dels socis que han d'ocupar els càrrecs que reglamentàriament queden vacants: President, Sots-Secretari, President de la Comissió Redactora d'ARXIU, Bibliotecari, Vocal comissionat d'Arqueologia, Història i Art.

Vos preguem l'assistència a dit acte, per qual atenció us avancem les gràcies.

Terrassa, setembre 1928.—Per A. del C. D., *Ll. Sarlé-Roigé*, Secretari.

Biblioteca.—Han vingut a engruixir la nostra Biblioteca els següents volums: «*Materials*» Volum I-fascicle II, Obra del Cançoner Popular de Catalunya, editat per la Fundació Concepció Rabell i Civils, Vda. Romaguera. Barcelona, 1928.—«*Sinopsis Mineral y Paleontológica de España*» per M. Faura i Sans, Madrid, 1921-1926.—«*Mapa Geológico de la Tierra*» I i II, per M. Faura i Sans. Barcelona, 1928.—«*Mapa de los yacimientos minerales de la Tierra*» I i II, segons O. Hausbrand, A. Hoffmann, P. Hülsemann, F. Isert, H. Landschütz, L. Von Zur Mülhen i A. Stahl, sintetitzat pel Dr. M. Faura i Sans. Barcelona, 1928.—«*Mapa Geológico de España*» per M. Faura i Sans.—«*Itineraris per les serres d'entorn del camp de Tarragona i pel Montsant*» per Josep Iglesias, Club Excursionista de Gràcia, Barcelona, 1928.

«*Excursionisme*» (*Periòdic quinzenal*).—Solventades ja les dificultats que hi havia, podem anunciar als nostres consocis que des del proper mes d'octubre és podrà efectuar normalment el repart d'aquest periòdic a domicili.

Tots els que desitgin subscriure-s'hi poden deixar llur nom a la Secretaria del Centre, qualsevol dimarts o divendres de 9 a 11 del vespre.

Subscripcions.—El nostre Centre fent-se resò d'una crida que feren recentment la Societat Arqueològica i el Centre Excursionista de Vich, ha obert una subscripció entre els seus associats per tal de contribuir a la construcció en el Temple Romà de Vich, d'una columna dedicada al Bisbe Morgades.

—Així mateix se n'ha obert un altra de pública per adjuntar-la a les nombroses recaptés que s'estan efectuant arreu de la nostra terra per a socórrer en el possible els damnificats en els incendis de les Garbes i del Montnegre.

Tots els donatius que vulguin destinar-se a engruixir aquestes subscripcions poden adreçar-se a la Secretaria o bé inscrivint-se en les llistes inserides en el tauló d'anuncis.

Excursions realitzades.—Passades ja les calors estivals, s'han tornat a reemprendre les sortides cap als diferents indrets de muntanya. Esmentem una ascensió a Les Castellasses i Cavall Bernat, de Sant Llorenç; una excursió a Les Foradades, Serra llarga i cim de les Pedritxes; altra a La Calçada, Montcau i Font Freda. Els dies del 14 al 19 de setembre un grup força nombrós establí diversos campaments pels environs de La Pola.

Nou material.—En l'excursió que s'efectuarà el dia 28 d'octubre pròxim a l'Avenc de la Codoleda, s'utilitzarà per primera vegada la nova i completa escala de corda, que s'ha adquirit mitjançant una subscripció entre els aficionats als usos a què va destinada.

Secció de Fotografia.—Els directius d'aquesta Secció estan gestionant alguna conferència a càrrec de competents tècnics en el ram de la fotografia, que tindran un alt interès pels nostres aficionats.

Secció d'Esports de Neu i d'Alta Muntanya.—Els dies 10 al 15 d'agost varis membres d'aquesta Secció efectuaren una excursió recurrent Benasc, La Renclusa, Aneto, Maladeta occidental, Vall de Barranc, Forcanada, Coll d'Aranesos, Artiga de Lin i les Bordes, establint diversos campaments durant el transcurs de la mateixa.

Els dies 12 al 15 varis companys efectuaren el recorregut a diferents llocs del Pireneu francès.

El dia 24 d'agost tingué lloc la reunió general ordinària assistint-hi un crescut nombre de socis. Es procedí a llegir l'estat de comptes i seguidament a l'elecció dels càrrecs vacants, quedant elegits En Lluís Ballbé, Tresorer; Josep Belil i Josep Tintoré, Vocals, deixant d'exercir En Manel Closa, Marian Armengol i Joan Font, respectivament.

FULLA D'EXCURSIONS

DIA 14 D'OCTUBRE**A Les Fugaroses**

Vocal, Senén Prat.

DIA 21**Excursió-visita a les Coves de Mura, amb autocar**
Vocal, Lluís Ballbé.DIA 28**A l'Avenc de la Codoleda**

Vocal, Josep Tintoré.

DIES 31 i 1 DE NOVEMBRE**«Camping» a la Cort Fosca**

Vocal, Jaume Grierà.

DIA 4**A la muntanya de Sant Llorenç**

Vocal, Josep Estruch.

DIES 10 i 11**A Breda, Esqueis de la Mosquera, Turó de Murou i Santa Fe**
Pressupost, 15 ptes.—(Organitzada per la Secció d'Esports de
Neu i Alta Muntanya).—Vocal, Manuel Closa.DIA 18**A la Borrumbina**

Vocal, Gaietà Trenchs.

DIA 25**A Santa Creu d'Olorde**Vocal, Miquel Llobet.—(Organitzada per la Secció de Foto-
grafia).DIA 2 DE DESEMBRE**A les Agulles de Montserrat**Vocal, Josep Belil.—(Organitzada per la Secció d'Esports de
Neu i Alta Muntanya).

ANUNCIAT D'EXCURSIONS I CONFERENCIES

Fulla suplementària "ARXIU" núm. 55

CONSOCI, AMIC:

El Consell Directiu desitjant fer reviure els temps en que agermanats per un mateix esperit s'organitzaven i es portaven a cap, excursions, visites, vèlledes, etc., i sabedors de la valuosa cooperació per vos aportada, ens és plaent convidar-vos als actes i excursions, que d'acord amb la Comissió Organitzadora d'Excursions, s'han preparat per aquest mes de novembre.

EL CONSELL DIRECTIU.

DIA 9 DE NOVEMBRE

Sessió a càrrec d'En Marian Solà

Informació d'un viatge a Anvers, Colònia i altres importants ciutats de Bèlgica i Alemanya, il·lustrada amb un gran nombre de clixés.

DIA 16 DE NOVEMBRE

Sessió de projeccions

La Secció de Fotografia oportunament senyalarà, per la premsa local, el tema d'aquesta sessió.

DIA 17 DE NOVEMBRE

Excursió nocturna a Barcelona

Sortida a les 9, del nostre estatge (Sant Antoni, 64) amb autocar; a les 10 visita al Centre Excursionista de Catalunya; a les 12 visita als tallers de «El Dia Gráfico» i a les 2 visita a «La Vanguardia».

Inscripció del dia 9 al 13.—Reunió preparatòria el dia 16.—Vocal, Manuel Astals.

DIA 23 DE NOVEMBRE

«Viatge per Catalunya» per Josep Girona

Projecció de clixés de bells indrets de Catalunya, amb breus notes comentades per En Josep Girona.

DIA 30 DE NOVEMBRE

«Les cases Pairals de Terrassa»

Dissertació a càrrec del nostre consoci En Baltasar Ragon, profusament il·lustrada amb dispositius.

DIA 2 DE DESEMBRE

Excursió-visita a Montserrat

Visita al Museu Bíblic, Arqueològic i Pintures, Biblioteca, Impremta, Claustre romànic, etc.

Sortida en el tren de les 7 pel Nord.—A Montserrat 8'36 Dinar a Santa Cecília (facultatiu).

Retorn a les 17'47 — A Terrassa 19'58.

Reunió preparatòria dia 30.

Vocal, Marian M. Galí.

JA HEU
ADQUIRIT
“EGARA - TERRASSA”?

DISPONIBLE

CONFITERIA

CASA CUNÍ

RUTLLA, 52 - TELÈFON, 412 - TERRASSA

MOBLES
DE LUXO
Y TAPES
SERIA:

FUSTE
RIAMPA
BRICAB
SERRAR

Despatx:
Sant Pere, 40

Tallers:
Galileo

Casa FARRÁS

MÚSICA

FONOGRAFS - DISCS - PIANOS -
AUTOPIANOS - PIANOS DE LLOGUER

J. Jover, 18 - (Gavatxons)

INSTAL·LACIONS COMPLETES
DE VIDRES I CRISTALLS PLANS

PREUS ECONOMIS

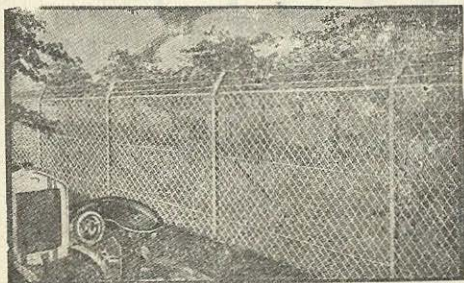
HUC JOAN BASSINER

Sant Jaume, 35.-Tel. 960-Terrassa

CONSOCIS

EFFECTUEU LES VOSTRES COM-
PRES EN LES CASES ANUN-
CIADES EN AQUEST

ARXIV

Frederic Setó

Teles somniers - Somniers -
Teles metàl·liques - Cedece-
ries-Instal·lacions metàl·liques

TOPETE, 94 - TERRASSA

ESTORERIA I PERSIANES

Antoni Rovira

CASA FUNDADA EN 1770

FONT-VELLA, 14 - TERRASSA - TELEFON, 749

JOSEP M.^A NOGUÉS

Drogues - Productes Químics -
Fotografia - Pintures - Perfumeria -
Específics - Aigües Minerals - Conserves - Etc.

Font-vella, 18 - Telèfon, 708
TERRASSA

SI....!

però els excursionistes us diran: Volcu un bon Calçat, de material garantit i a bon preu?

Aneu desseguida al carrer

Torrella, 13

que quedareu ben servit.

EXCURSIONISTA!!

Comprant tot el que necessitis per a vestir, en

EL BLAU

aniràs sempre a la moda amb el màxim d'economia.

JOAN MORRAL

IMPRESSOR

NORD, 22 :-: TERRASSA

ASSEGURANCES CAPELLA

**VIDA - INCENDIS -
ACCIDENTS MARÍ-
TIMS - ROBATORIS,
ETC., ETC.**

SANT LEOPOLD, 98 :: :: TELÈFON, 109